

Dosarul nr. 2r-541/22
2-20087436-01-2r-14112022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (sediul central), (jud. V. Negurița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Bambuleac Ion,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bambuleac Ion
împotriva lui Sturza Veaceslav cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost restituită cererea de apel depusă de Bambuleac Ion împotriva hotărârii
din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 24 iulie 2020, Bambuleac Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva lui Sturza Veaceslav cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni (sediul central),
acțiunea a fost admisă parțial.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 decembrie 2021,
Bambuleac Ion, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel, solicitând casarea
hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a
acțiunii.

Prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel declarate de Bambuleac Ion și s-a comunicat apelantului despre
necesitatea prezentării a cererii de apel motivate și a originalului dovezii de plată a
taxei de stat în mărime de 286,24 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07
zile din momentul recepționării încheierii.

Prin încheierea din 12 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Bambuleac Ion împotriva hotărârii din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni (sediul central).

La 21 octombrie 2022, Bambuleac Ion a declarat recurs la încheierea din 12 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii cu remiterea cauzei în instanța de apel la etapa de primire a cererii.

În motivarea poziției sale, recurentul a indicat că, instanța de apel eronat a constatat că cererea de apel se impune cu taxă de stat, or el a contestat hotărârea instanței doar în privința cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 12 septembrie 2022, expediată părților abia la 12 octombrie 2022, iar recursul a fost declarat la 21 octombrie 2022, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bambuleac Ion urmează a fi admis din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

După cum denotă actele dosarului, prin hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni (sediul central), acțiunea depusă de Bambuleac Ion a fost admisă parțial, fiind respinsă pretenția cu privire la încasarea sumei de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică și pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral.

La 30 decembrie 2021, Bambuleac Ion a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 12 august 2022, în interiorul termenului acordat pentru înlăturarea neajunsurilor a depus cererea de apel motivată.

Totuși, după cum a fost menționat supra, instanța de apel a dispus restituirea cererii de apel, considerând că apelantul nu s-a conformat dispozițiilor instanței și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat.

În corespundere cu prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în

acțiunile privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în procese civile anterioare, indiferent de calitatea procesuală în respectivele procese. Iar, potrivit art. 99 din Codul de procedură civilă, încheierea judecătorească asupra cheltuielilor de judecată poate fi atacată odată cu atacarea fondului cauzei, la caz odată cu restituirea apelului.

Astfel, Bambuleac Ion contestând cu apel hotărârea prim instanțe în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru asistența juridică, este scutit prin lege de la plata taxei de stat.

În această ordine de idei, instanța de recurs atestă că, instanța de apel eronat a calculat prin încheierea din 12 aprilie 2022 cuantumul taxei de stat care urma a fi achitat de către Bambuleac Ion. Mai mult, din textul încheierii din 12 septembrie 2022, prin care apelul a fost restituit, se întrevede că instanța de apel și-a observat greșeala în privința impunerii cererii de apel, în partea contestării cheltuielilor de judecată, cu taxa de stat, a indicat cuantumul corect ce urma a fi achitat, însă într-un mod absolut neclar a dispus restituirea apelului.

Colegiul constată că, modalitatea în care instanța de apel s-a expus cu privire la corespunderea cererii de apel cu exigențele legii și examinarea chestiunii de punere a apelului pe rol, l-a lipsit pe Bambuleac Ion de dreptul de acces la o instanță. Or, în situația în care la stabilirea cuantumului taxei de stat a fost comisă o greșeală și în special când, până la restituirea cererii de apel, instanța și-a observat greșeala, a fost de obligația instanței de apel să comunice apelantului cuantumul corect al taxei de stat, excluzând orice incertitudine la stabilirea obligațiilor, și să-i acorde timp suplimentar pentru această acțiune procesuală.

În general, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele-limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins (a se vedea spre exemplu cauza Perez de Rada Cavanilles vs. Spania, hotărâre din 28 octombrie 1998, §§ 43-44).

Colegiul atestă că în speța dedusă justiției, nu a depins în mod direct de recurent că instanța de apel într-o perioadă de timp semnificativă (martie 2022 – septembrie 2022), nu a putut în mod clar să stabilească obligațiile procesuale a părții prin încheierea sa din 12 aprilie 2022 și prin încheierea din 12 septembrie 2022 a restituit cererea de apel în legătură cu neîndeplinirea acestor obligații, fapt prin care a dat dovadă de un formalism excesiv, fiind obligată să asigure un echilibru just a intereselor părților implicate în proces.

Or, potrivit prevederilor art. 5 al Codului de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele

legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs urmează a fi admisă, casată încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea stabilirii taxei de stat pentru pretenția de încasarea a cheltuielilor de judecată și casată integral încheierea din 12 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în același complet la etapa de primire a cererii de apel, reținând că, erorile analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Bambuleac Ion.

Se casează integral încheierea din 12 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și parțial încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în partea stabilirii cuantumului taxei de stat pentru pretenția de încasare a cheltuielilor de judecată, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bambuleac Ion împotriva lui Sturza Veaceslav cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh